

Marzena Marcinek
Biblioteka Główna Politechniki Krakowskiej

Inauguracja nowego roku akademickiego w Międzynarodowym Centrum Zarządzania Informacją

17 października br. odbyła się inauguracja trzeciego roku działalności Międzynarodowego Centrum Zarządzania Informacją przy UMK w Toruniu. Na inaugurację przybyli przedstawiciele Rady Programowej ICIMSS, wykładowcy, absolwenci oraz studenci pierwszego i drugiego roku studiów podyplomowych. Oficjalne rozpoczęcie trzeciego roku pracy dydaktycznej ogłosił dyrektor naukowy Centrum prof. Thomas D. Wilson z Uniwersytetu w Sheffield. Wykład inauguracyjny pt. ***The importance of arguments, or why the library legislation matters*** wygłosiła prof. Aleksandra Horwat z Uniwersytetu w Zagrzebiu. Natomiast autorka niniejszego sprawozdania podzieliła się swoimi doświadczeniami, związanymi z wykorzystaniem zdobytej w trakcie studiów w ICIMSS wiedzy w praktyce bibliotecznej.

Zgodnie z założeniami Centrum, zarówno studenci jak i wykładowcy pochodzą z różnych krajów, zaś językiem wykładowym jest język angielski. Stąd też angielska nazwa placówki - International Centre for Information Management Systems and Services (ICIMSS) jest używana równie często, jak polska. Celem placówki jest tworzenie warunków stałego rozwoju zawodowego bibliotekarzy, pracowników informacji naukowej oraz nauczycieli szkół bibliotekarskich w zakresie zarządzania zasobami informacyjnymi i usługami bibliotecznymi, a także prowadzenie badań w dziedzinie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Pierwsi studenci powołanego przy UMK w Toruniu Centrum rozpoczęli naukę w październiku 1997 roku, a 3 października 1998 roku otrzymali dyplomy. Studenci, którzy rozpoczęli studia podyplomowe w 1999 r., realizują dłuższy półtoraroczny program.

W ostatnim okresie, poza studiami podyplomowymi, Centrum zorganizowało krótkoterminowe kursy dla bibliotekarzy Koalicji "Biblioteka z Horyzontem" (wspólnie z Biblioteką Główną UMK) oraz kursy dla przedstawicieli urzędów i władz lokalnych, a także kurs wyszukiwania informacji z zakresu fizyki dla studentów studiów podyplomowych. Kursy te były częściowo organizowane w ramach programów międzynarodowych, w których ICIMSS uczestniczy (DEDICATE, TEMPUS, EXPLOIT, CULTIVATE).

W dnach 16.10 - 17 10. br. odbyło się także posiedzenie Rady Programowej Centrum, w skład której wchodzi:

Przewodniczący: Prof. Thomas D. Wilson - University of Sheffield

Członkowie:

- Prof. Micheline Beaulieu - University of Sheffield
- Peter Burnett - Oxford University
- Prof. Joan Day - University of Northumbria w Newcastle
- Prof. Włodzisław Duch UMK, Toruń
- Prof. Leigh Estabrook - University of Illinois
- Czesław Grycz - University of California, Berkeley
- Dr Henryk Hollender - Uniwersytet Warszawski
- Prof. Aleksandra Horwat - Uniwersytet w Zagrzebiu
- Dr Dincho Krastew - Bułgarska Akademia Nauk
- Prof. Norbert Lang - University of Applied Sciences w Luneburg (Niemcy)
- Derek Law - University of Strathclyde, Glasgow
- Prof. Elena Maceviciute - Uniwersytet Wileński
- Dr Bela Mader - Uniwersytet Jozsefa Attili, Seged (Węgry)
- Ian Mowat - Edinburgh University
- Barbara Rodes - US Agency for International Development, Waszyngton
- Judith Rowe - Princeton University
- Prof. Bohdan Ryszewski - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
- Prof. Jela Stainerova - Uniwersytet Komeńskiego, Bratysława

- Maria Śliwińska - UMK, Toruń
- Prof. Pertti Vakkari - Uniwersytet Tampere (Finlandia)
- Dr Jadwiga Woźniak - Uniwersytet Warszawski

Refleksje absolwenta ICIMSS

Kiedy w 1996 roku, podczas międzynarodowych warsztatów w Łopusznej po raz pierwszy usłyszałam o planach stworzenia międzynarodowej szkoły w Toruniu, o jej programie, (obejmującym najnowsze zagadnienia organizacji i zarządzania informacją), formach kształcenia, wreszcie o możliwości wymiany doświadczeń w międzynarodowym zespole nauczycieli - wybitnych wykładowców akademickich i specjalistów-praktyków - oraz studentów, pomyślałam od razu, że jest to szkoła moich marzeń. W rok później marzenia stały się rzeczywistością. W dniu 19.10. 1997 r. po uroczystym przecięciu wstęgi przez Rektora UMK, w obecności minister Małgorzty Kozłowskiej, przedstawicieli MEN i KBN oraz licznie zgromadzonych gości z Polski i z zagranicy, zlokalizowane w pięknym, nowym budynku Centrum otworzyło swe podwoje. Z okazji inauguracji działalności Centrum odbył się w jego pomieszczeniach wernisaż malarstwa Grażyny Zielińskiej, której pełne ciepła, poetyczne obrazy z cyklu "Szukanie najtrwalszych śladów na Ziemi" towarzyszyły nam przez cały okres studiów.

Takie były początki mojej przygody z ICIMSS. Potem rozpoczęła się wytężona, ale jakże przyjemna, praca. Program nauczania obejmował sześć cykli tematycznych (modułów), które dotyczyły następujących zagadnień: nowoczesna technologia informacyjna i jej zastosowanie, biblioteki cyfrowe - studia porównawcze, publikacje elektroniczne, polityka instytucji, zarządzanie procesem zmian, zarządzanie finansami. Nauka trwała 3 semestry (pełny rok kalendarzowy, niestety - bez wakacji). W każdym semestrze realizowane były dwa cykle. Semestr rozpoczynał dwutygodniowy zjazd w Toruniu, w trakcie którego studenci i nauczyciele mieli okazję poznać się wzajemnie i dokładnie określić zasady dalszej współpracy. Każdy cykl był prowadzony równolegle przez dwóch nauczycieli z różnych krajów. Z reguły pary te stanowili: wykładowca uniwersytetu i dyrektor biblioteki, lub dyrektor biblioteki i wydawca / redaktor czasopisma fachowego, prezentujący różne poglądy na dany temat. Obydwie osoby prowadzące dany cykl były obecne na zajęciach, a że ich doświadczenia, wynikające zarówno z pochodzenia, jak i wykonywanej pracy były różne, przeto studenci mieli możliwość zapoznać się z alternatywnymi ujęciami rozważanych zagadnień. Była to nie tylko dla studentów, ale także dla nauczycieli, niezmiernie ciekawa konfrontacja doświadczeń i poglądów.

Trwające od rana do wieczora zajęcia to przede wszystkim: praktyczne ćwiczenia bądź to w zakresie tworzenia, wyszukiwania, analizy i organizacji informacji, bądź w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi, analizy i konstruowania budżetu biblioteki czy formułowania wymagań odnośnie sprzętu i oprogramowania oraz umów licencyjnych. Dużą uwagę w trakcie zajęć stacjonarnych przywiązywano do nauki pracy zespołowej. Służyły temu liczne testy, pozwalające studentom na określenie ich potencjalnych zdolności i roli, jaką mogą odgrywać w zespole, a także ułatwiające ocenę kierowanych przez nich jednostek bądź instytucji macierzystych, pod kątem realizacji nowoczesnych technik zarządzania i podatności na zmiany. W praktycznej nauce pracy zespołowej ważną rolę odgrywała tzw. analiza przypadku (case study) - zajęcia polegające na rozwiązywaniu konkretnych problemów, zaistniałych w określonej sytuacji, wymagające aktywnego uczestnictwa w założonym zdarzeniu wszystkich członków grupy, pełniących zadane role.

W czasie naszego pobytu w Toruniu Centrum organizowało także otwarte wykłady zaproszonych gości z kraju i z zagranicy. Mieliśmy okazję posłuchać wielu wybitnych osób: naukowców, wykładowców akademickich, redaktorów uznanych, profesjonalnych czasopism. Bezpośredni kontakt z nimi nie mógł pozostać bez wpływu i stanowił niewątpliwie jeden z ważnych czynników naszego rozwoju zawodowego.

Po każdej sesji w Centrum wracaliśmy do swoich macierzystych placówek kontaktując się z nauczycielami i studentami wyłącznie poprzez Internet. Do życia powołano dwie listy dyskusyjne: oficjalną - otwartą na serwerze uniwersyteckim w Berkeley, na której studenci i nauczyciele oraz zaproszeni goście wypowiadali się na konkretne tematy, oraz nieoficjalną, lecz nie mniej interesującą, prywatną listę dyskusyjną studentów ICIMSS, otwartą na słowackim serwerze w Koszycach. Lista ta, po zakończeniu przez nas studiów, rozwija się nadal, stanowiąc miejsce zarówno towarzyskich, jak i profesjonalnych spotkań absolwentów-przyjaciół. Trafiają tu informacje o dalszych podejmowanych przez nas pracach, ciekawe adresy internetowe, informacje o konferencjach, grantach i różnego rodzaju indywidualnych i wspólnych przedsięwzięciach.

Poza kontaktami za pośrednictwem list dyskusyjnych, dzięki specjalnemu oprogramowaniu, studenci byli w stałym kontakcie z nauczycielami, otrzymując od nich kolejne zadania do wykonania oraz komentarze do własnych prac, wysyłanych mniej lub bardziej regularnie do oceny. Tematy i zakres prac były omawiane wcześniej, w trakcie spotkań w Toruniu. Z reguły ich realizacja wymagała zapoznania się z wybranymi materiałami zamieszczonymi we wskazanych miejscach w Internecie, a następnie praktycznego zastosowania zdobytej wiedzy, najczęściej w powiązaniu z wykonywaną przez studentów pracą zawodową. Tę cechę prac realizowanych w ICIMSS - bezpośredni związek z codzienną praktyką zawodową - cenię sobie najwyżej. Trudno byłoby mi wskazać tematy, których realizacja nie miałaby wpływu na organizację i zakres pracy kierowanego przeze mnie działu. Wymienię tu kilka spośród wielu pomysłów, których wdrożenie okazało się możliwe prawie natychmiast: analiza SWOT i planowanie strategiczne, zarządzanie pracą zespołową, analiza kosztów, efektywne wyszukiwanie i organizacja informacji, tworzenie dokumentów elektronicznych, szukanie sponsorów i formułowanie podań o granty. Oprócz tematów z

zakresu nowoczesnych technologii informacyjnych i zarządzania, znajdujących bezpośrednie zastosowanie praktyczne, wiele innych poszerzyło znacznie nasze horyzonty, umożliwiając perspektywiczne spojrzenie na rolę bibliotek i ośrodków informacji w społeczeństwie informacyjnym XXI wieku.

Dziś, w rok po ukończeniu studiów, gdy minął czas pośpiesznie wykonywanych zadań szkolnych, zaliczeń, sesji i egzaminów, z przyjemnością mogę stwierdzić, że niezależnie od wymiernych korzyści zawodowych (wymiernych, niestety jedynie w sferze moralnej satysfakcji z coraz lepiej wypełnianych obowiązków, bowiem o znanej sytuacji finansowej bibliotekarzy w tym miejscu nie warto chyba wspominać), był to owocny czas intelektualnego rozwoju, nawiązywania nowych kontaktów i przyjaźni, dający niewątpliwie poczucie, jakże potrzebnego, systematycznego rozwoju. Myślę, że nawiązane znajomości i przyjaźnie mają nie mniejsze znaczenie od zdobytej wiedzy i umiejętności, stanowią bowiem podwaliny dalszej współpracy. Zaś osobiste kontakty pracowników informacji odgrywają ważną rolę w skomputeryzowanym świecie informacji, którego ludzkiego oblicza tak często poszukują nie tylko zagubieni użytkownicy, ale sami bibliotekarze.

Pierwotny adres: http://www.oss.wroc.pl/biuletyn/ebib07/s_marcinek.html
Adres w archiwum: [ebib.oss.wroc.pl/arc/e007-10.html](http://www.oss.wroc.pl/arc/e007-10.html)

Inauguracja nowego roku akademickiego w Międzynarodowym Centrum Zarządzania Informacją / Marzena Marcinek // W: Biuletyn EBIB [Dokument elektroniczny] / red. Bożena Bednarek-Michalska - Nr 7/1999 (7) listopad. - Czasopismo elektroniczne. - [Warszawa] : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. KWE, 2001. - Tryb dostępu: <http://www.ebib.pl/2001/7/marcinek.php>. - Tyt. z pierwszego ekranu. - ISSN 1507-7187